

Brüsszel, 2026. május 7.
(OR. en)

9061/26

SOC 244
EMPL 109
COH 79
COMPET 551
EDUC 151
ANTIDISCRIM 43
ENER 238

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2026. május 6.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2026) 538 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK a szegénység elleni uniós stratégiáról: a szegénység kezelése és megelőzése a gyermekkortól az időskorig

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2026) 538 final.

Melléklet: COM(2026) 538 final

Brüsszel, 2026.5.6.
COM(2026) 538 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

**a szegénység elleni uniós stratégiáról: a szegénység kezelése és megelőzése a
gyermekkortól az időskorig**

{SWD(2026) 770 final} - {SWD(2026) 771 final}

A méltóságteljes élet alapvető jog, amelynek tiszteletben tartása és védelme mellett az EU elkötelezte magát⁽¹⁾. A szegénység elleni fellépés elmaradása jelentős és szerteágazó költségekkel jár. A szegénység aláássa a társadalmi kohéziót, gyengíti a demokráciát és visszafogja Európa gazdasági potenciálját. A szegénység csökkentését ellenben elősegíti egy olyan, határozottan versenyképes és innovatív gazdaság, amely fokozza a növekedést és lehetővé teszi a minőségi munkahelyek megteremtését. A geopolitikai zavaroknak és a fosszilis tüzelőanyagoktól való függésünknek betudható meredek inflációemelkedés – amely egész Európában fokozott nehézségeket és pénzügyi bizonytalanságot okoz – hatással van, illetve a továbbiakban is hatással lesz az energiaszámlákra és az alapvető áruk, köztük az élelmiszerek áraira. A válság a legkiszolgáltatottabbakat érintette a legsúlyosabban, ugyanakkor a közepes jövedelmű háztartásokat is bizonytalanság fenyegeti, ezért minden eddiginél sürgetőbb mind a megelőzés, mind a védelem.

Napjainkban körülbelül minden ötödik európaít fenyegeti a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázata⁽²⁾. Ez azt jelenti, hogy 93 millió ember számára nem adott a tisztességes megélhetés. Azt jelenti továbbá, hogy 19 millió gyermek eleve hátrányos helyzetből indul el az életben. Bizonyos területek különösen veszélyeztetettek: a 243 uniós régióból 93-ban az uniós átlagon felüli a szegénység és a társadalmi kirekesztettség aránya.

Az EU már elkötelezte magát azon cél elérése mellett, hogy 2030-ig legalább 15 millióval csökkentse a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitétek számát; ez az ambíció várhatóan legalább 5 millió gyermeket érint⁽³⁾. A tagállamok nemzeti szegénységscsökkentési célok kitűzésével támogatják ezt a törekvést. Az elmúlt években az EU-t sorozatosan sújtó válságok ellenére is történt előrelépés ezen a téren: 2019 és 2025 között az érintettek száma az EU-ban 3,5 millióval esett vissza, jóllehet a gyermekek esetében nagyjából változatlan maradt. Határozottabb, tartósabb és összehangoltabb erőfeszítésekre van szükség ahhoz, hogy közelebb juthassunk a 2030-as cél eléréséhez.

A Bizottság azt a célt tűzi ki, hogy 2050-ig felszámolja a szegénységet az EU-ban. A szegénység elleni első uniós stratégia átfogó megközelítést határoz meg a szegénység megelőzése és az azzal szembeni védelem tekintetében, ezáltal pedig támogatja a szociális jogok európai pillérének megvalósítását. A már most is folyamatban lévő tevékenységekre, valamint az eddig meghatározott szakpolitikákra építve kijelöli azt a pályát, amelyen haladva további előrelépést érhetünk el a szegénység visszaszorítása terén.

A szegénység egyes életszakaszokra kifejtett hatását felismerve a stratégia a különböző korcsoportok tekintetében uniós szinten meghozandó intézkedéseket javasol a szegénység kezelése érdekében. A stratégia központi eleme az aktív befogadás szemlélete, amelynek keretében hangsúlyos szerepet kap a munkaképes személyek munkaerőpiaci aktivizálásához nyújtott támogatás (beleértve a minőségi munkahelyekre való átállást mint a szegénység megelőzésének elsődleges és leghatékonyabb eszközét), az

⁽¹⁾ Lásd a 2012. október 26-i [Alapjogi Charta](#) (2012/C 326/02) 1. cikkét: „Az emberi méltóság sérthetetlen. Tiszteletben kell tartani, és védelmezni kell.”, valamint az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkét: „[Az EU] küzd a társadalmi kirekesztés és megkülönböztetés ellen, és előmozdítja a társadalmi igazságosságot és védelmet”.

⁽²⁾ 2025-ben az EU lakosságának 20,9 %-a volt kitéve a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának.

⁽³⁾ Az Európai Tanács 2021. június 25-én üdvözölte a célkitűzést.

emberek jóllétéhez és társadalmi integrációjához elengedhetetlen kulcsfontosságú árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint a megfelelő jövedelemtámogatás. Tekintettel a kihívás nagyságrendjére, azonnali és fenntartható beruházásokra van szükség ahhoz, hogy eredményeket érjünk el a szegénység visszaszorítása terén.

A szegénység elleni küzdelem közös felelősségünk, és minden szinten összehangolt erőfeszítéseket igényel. Uniós szinten a Bizottság e közleménnyel határozza meg a szegénység elleni első uniós stratégiát. A stratégia sikere az összes kormányzati szinten – az uniós, a nemzeti, a regionális és a helyi szinten – működő hatóságok, a szociális partnerek, a civil társadalom és a magánszektor aktív szerepvállalásától, valamint a szegénységben élő emberek bevonásától függ. A stratégia keretet biztosít a többi uniós intézménnyel és az érintett szervezetekkel folytatott megerősített együttműködéshez is.

A stratégia széles körű konzultációkra⁽⁴⁾, valamint az azt kísérő kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumban⁽⁵⁾ részletezett elemzési háttérre épül, amely a szegénység elleni küzdelemre irányuló korábbi uniós erőfeszítések elemzését⁽⁶⁾ is magában foglalja. Az **1. fejezet** a szegénység egyes életszakaszokat érintő kezelésére irányuló intézkedéseket tekinti át. A **2. fejezet** azokat a horizontális kihívásokat és dimenziókat értékeli, amelyek súlyosbíthatják a szegénységet. A **3. fejezet** lehetőségeket határoz meg az irányítás, a finanszírozás és a nyomon követés minden szinten történő javítására.

1. A SZEGÉNYSÉG MINDEN KORCSOPORTRA KITERJEDŐ KEZELÉSÉRE IRÁNYULÓ INTÉZKEDÉSEK

A szegénység megelőzéséhez és kezeléséhez minden generációra célzott figyelmet kell fordítani. Bár minden generációnak megvannak a maga sajátos szükségletei, és mindegyikük esetében célirányos fellépésre van szükség a szegénység megelőzése és leküzdése érdekében, minden korosztály tekintetében kulcsfontosságú egy olyan integrált megközelítés, amely ötvözi a megfelelő erőforrásokat a minőségi szolgáltatásokhoz való tényleges hozzáféréssel. A gyermekszegénység elleni küzdelem arra összpontosít, hogy jelenleg miként biztosítható a gyermekek jólléte, valamint segít megelőzni a későbbi életszakaszokban megjelenő szegénységet; a munkaképes korú népesség – többek között aktivizálásra irányuló célzott intézkedések révén történő – támogatása ugyancsak elengedhetetlen mind a gyermek-, mind az időskori szegénység megelőzéséhez; emellett a népesség elöregedése miatt az eddigieknél nagyobb szükség van az idősök támogatására.

A hátrányos helyzetből való kitörést és a lehetőségek javítását elősegítő intézkedések

Az uniós átlagot tekintve a gyermekes családokat – köztük is főként az egyszülős családokat – különösen nagy arányban érinti a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés. A gyermekszegénység annak a háztartásnak az anyagi helyzetét tükrözi, amelyben a gyermek él. A gyermekszegénység egyik fő meghatározó tényezője a szülők

⁽⁴⁾ A stratégia egy 2025. július 25-től 2025. október 24-ig tartó véleményezési felhívásra és nyilvános konzultációra, továbbá számos célzott konzultációra épül.

⁽⁵⁾ Bizottsági szolgálati munkadokumentum: Szegénység az EU-ban – főbb tendenciák és szakpolitikák, SWD (2026) 770.

⁽⁶⁾ Ennek egyik forrásaként a [„Measures to combat poverty: the Council Recommendation on adequate minimum income ensuring active inclusion, and the Council Recommendation on the European Child Guarantee”](#) („A szegénység elleni küzdelemre irányuló intézkedések: az aktív befogadást biztosító megfelelő minimumjövedelemről szóló tanácsi ajánlás, valamint az európai gyermekgaranciáról szóló tanácsi ajánlás”) címen 2026. február 24-én tartott, végrehajtásról folytatott párbeszéd szolgált.

alacsony jövedelme, amely a szülők munkaerőpiaci integrációját gátló akadályokból, valamint a dolgozói szegénységből ered⁽⁷⁾, miközben a gyermeknevelés költségei az emelkedő lakhatási, energia- és élelmiszerárak miatt is fokozott terhet jelentenek. Az egyedülálló szülők – különösen az egyedülálló anyák – több mint kétszer nagyobb valószínűséggel vannak kitéve a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának⁽⁸⁾. Következésképpen jelenleg az EU-ban minden negyedik gyermeket fenyegeti a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázata⁽⁹⁾.

A gyermekszegénység kezeléséhez javítani kell a szülők megfelelő forrásokhoz való hozzáférését. Először is alapvető fontosságú, hogy támogassuk a szülők minőségi munkahelyekhez való hozzáférését, és megfelelő jövedelemtámogatást nyújtsunk a kiszolgáltatott helyzetben lévő családoknak. Másodsor a jól megtervezett gyermek- és családi ellátási rendszerek központi szerepet játszanak abban, hogy a családok fedezni tudják a gyermeknevelés költségeit. Az ellátások azonban tagállamonként igen eltérő hatást gyakorolnak a szegénység és kirekesztés visszaszorítása szempontjából. Ez rávilágít arra, hogy **javítani kell azok kialakítását, elérhetőségét, megfelelőségét és kihasználtságát.** A szociális védelmi rendszerek, szolgáltatások és ellátások közötti **koordináció** szintén javításra szorul. Ezt kezelendő a Bizottság 2027-ben bizottsági ajánlást fog elfogadni arról, hogy a gyermekszegénység csökkentése terén miként fokozható a gyermekekkel kapcsolatos ellátási rendszerek hatékonysága és integrációja annak érdekében, hogy a gyermekek mindenek felett álló érdekét szem előtt tartva javítsa e rendszerek koordinációját és növelje pozitív hatásukat. A korlátozott állami forrásokra tekintettel fontosnak tűnik a gyermekszegénység csökkentése és a generációk közötti méltányosság előmozdítása szempontjából a szociális és egyéb közkiadások korcsoportok közötti elosztásának áttekintése és szükség szerinti javítása.

A veszélyeztetett gyermekeket meg kell védeni a szegénységtől, és sürgősen hozzáférést kell biztosítani számukra azokhoz a szolgáltatásokhoz, amelyekre szükségük van. A magas színvonalú koragyermekkorai nevelés és gondozás, az iskoláztatás, a tanórán kívüli – többek között a sport- és kulturális – tevékenységek, az iskolai étkeztetés és az egészséges táplálkozás, az egészségügyi ellátás és a lakhatás azon kulcsfontosságú szolgáltatások közé tartoznak, amelyek a szegénységből való kitörésük támogatása érdekében segíthetnek ellensúlyozni a kiszolgáltatott gyermekek hátrányos helyzetét és előmozdítani számukra az esélyegyenlőséget. Az európai gyermekgarancia folyamatban lévő végrehajtásának értékelése, valamint a rászoruló gyermekeket érintő, újonnan felmerülő kihívások alapján a Bizottság „A gyermekszegénység ördögi körének megtörése – az európai gyermekgarancia megerősítése” című közleményben olyan intézkedéseket jelent be, amelyek javítják a gyermekek mindazon szolgáltatásokhoz való teljes körű hozzáférését, amelyekre az életben a maradéktalan érvényesüléshez szükségük van.

A fiatalok érvényesülésének támogatása

Napjainkban az EU-ban a fiatalok jelentősen nagyobb mértékben vannak kitéve a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának. 2025-ben a 29 év alatti

(7) [European Employment and Social Outlook](#). Quarterly review from January 2026 (Európai foglalkoztatási és szociális kilátások – 2026. januári negyedéves áttekintés).

(8) 2024-ben az EU-ban 46,3 % volt a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitéve egyedülálló anyák aránya.

(9) Minden tizedik gyermek nem jut napi szinten húst, csirkét, halat vagy azzal egyenértékű vegetáriánus alternatívát tartalmazó ételhez.

fiatalok 24 %-át fenyegette a szegénység és a társadalmi kirekesztődés kockázata, ami 3 százalékponttal magasabb arány, mint a népesség egésze esetében. Ennek oka főként az ifjúsági munkanélküliségben, a korai iskolaelhagyásban, valamint az oktatásból vagy a munkaerőpiacról való kiszorulásban keresendő.

A kiszolgáltatott helyzetben lévő fiatalok számára a legfőbb kihívások az oktatásból vagy a képzésből a munkaerőpiacra való átlépéssel, valamint a kulcsfontosságú szolgáltatásokhoz való hozzáféréssel függenek össze. A fiatalok egyre összetettebb kihívásokkal szembesülnek a gyorsan változó munkaerőpiacon, ideértve többek között a rövid távú szerződések és a fizetés nélküli szakmai gyakorlatok térnyerését. Az ifjúsági garancia⁽¹⁰⁾ célja annak biztosítása, hogy a munkanélkülivé válást vagy a formális tanulás befejezését követő négy hónapon belül valamennyi 29 év alatti fiatal színvonalas állásajánlatot kaphasson, illetve további oktatásban, tanulószerveződéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben részesüljön. 2013-as létrehozása óta az ifjúsági garancia több mint 63 millió európai fiatalnak nyújtott segítséget.

Ami a jövőt illeti, a Bizottság együtt fog működni a tagállamokkal az ifjúsági garancia végrehajtásának megerősítése érdekében, különösen azáltal, hogy fokozza a rászoruló fiatalok elérésére tett erőfeszítéseket, mégpedig a magas munkanélküliségi ráta jellemezte területeken. E tekintetben fontos az olyan **megfelelő, biztonságos és inkluzív, iskolán kívüli terek helyi szinten történő létrehozása és támogatása,** amelyek a fiatalok számára átfogó, összehangolt tanácsadást és mentorálást nyújtó, továbbá integrált megközelítést alkalmazó és más szolgáltatásokkal szorosabb kapcsolatokat ápoló központokként működhetnek.

Emellett a szegénység és a hátrányos helyzet átörökítésének megtörése érdekében alapvető fontosságú **támogatni a rászoruló gyermekeket abban, hogy önmegvalósításra képes fiatalokká válhassanak.** „A gyermekszegénység ördögi körének megtörése – az európai gyermekgarancia megerősítése” című közlemény azáltal támogatja ezt, hogy az európai gyermekgarancia és az ifjúsági garancia közötti átmenetet biztosító intézkedéseket javasol. A Bizottság 2027-ig **kidolgozza a gyermekgarancia és az ifjúsági garancia összekapcsolására és intenzívebb összehangolására szolgáló eszköztárat,** amelynek keretében az egyénre szabott megközelítés alkalmazására helyezi a hangsúlyt, és szorosabb kapcsolatokat biztosít más szolgáltatásokkal, beleértve különösen az európai gyermekgarancia hatálya alá tartozókat.

A munkaképes korúakat sújtó szegénység kezelése

A bizonyítékok azt mutatják, hogy a munkaképes emberek számára a minőségi munkahely jelenti a legjobb védelmet a szegénységgel szemben. Amellett, hogy jövedelemforrásként szolgál, méltóságérzetet és célt is ad, valamint szociális hálót biztosít és egy nagyobb közösséghez való tartozás érzését nyújtja számukra. Napjainkban sokan élnek szegénységben, illetve vannak kitéve a szegénység kockázatának a munkaerőpiacról való kiszorulásuk miatt: 2025-ben a munkanélküliek 66 %-át és a munkaerőpiacon kívül rekedtek 44 %-át fenyegette a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázata. A nők sajátos akadályokkal néznek szembe, és az EU-ban 6,7 millióval több nő van kitéve a

⁽¹⁰⁾ A Tanács ajánlása (2020. október 30.) az „[Út a munka világába – Az ifjúsági garancia megerősítése](#)” témájában és az ifjúsági garancia létrehozásáról szóló, 2013. április 22-i tanácsi ajánlás felváltásáról (2020/C 372/01).

szegénység kockázatának, mint ahány férfi⁽¹¹⁾). A gondozási feladatokat ellátó szülők gyakran nem férnek hozzá a minőségi kisgyermekkorai nevelési és gondozási szolgáltatásokhoz, vagy nem engedhetik meg maguknak azokat. A nők körében ez alacsonyabb foglalkoztatási rátát eredményez, amely átlagosan 10 százalékponttal marad el a férfiakétól.

A munkaképes lakosság munkaerőpiaci integrációjának támogatásához célzott és hatékony aktivizálási intézkedésekre van szükség, különösen a tartósan munkanélküliek, valamint az inaktív és a sajátos akadályokkal szembesülő személyek esetében. Kulcsfontosságú, hogy a támogatási intézkedések előmozdítsák az egyének önellátási képességét, és megfelelő egyensúlyt teremtsenek a jövedelemtámogatás, az aktív munkaerőpiaci intézkedések, a munkavállalási ösztönzők és a kölcsönös kötelezettségek között. Ahhoz, hogy a legkiszolgáltatottabbak segítséget kaphassanak a készségek elsajátításához és foglalkoztathatóságuk javításához, ezáltal pedig nagyobb eséllyel találhassanak tartós, minőségi munkahelyeket, személyre szabott megközelítésre van szükség, többek között az álláskeresési segítségnyújtás, a tanácsadás és az orientáció, a képzés és a munkatapasztalatok terén⁽¹²⁾. Ezzel egyidejűleg az aktivizálás támogatása kulcsfontosságú Európa potenciálisan kiaknázatlan tehetségbázisának mozgósításához, és hozzájárul a gazdasági növekedéshez, a versenyképesség fokozásához, valamint a közösségfejlesztéshez.

A Bizottság éppen ezért 2026 második felében az EUMSZ 154. cikkének (2) bekezdésével összhangban elindítja **az európai szociális partnerekkel folytatott konzultáció első szakaszát, hogy kikérje véleményüket a munkaerőpiacról kiszorult személyek aktivizálására, valamint a nők és a férfiak közötti munkaerőpiaci esélyegyenlőség támogatására irányuló uniós fellépés lehetséges irányvonaláról.** A kezdeményezés célja a munkaerőpiacról kiszorultak azonosításának és elérésének, valamint a munkaerőpiaci integrációhoz vezető, egyénre szabott pályák kialakításának valamennyi érintett hatóság bevonásával és a köztük folytatott együttműködés megerősítésével történő támogatása. Ezáltal a kezdeményezés segítene felszámolni a munkaerőpiacra való belépés előtt álló akadályokat, továbbá növelné a támogató szolgáltatások igénybevételét.

A Bizottság továbbra is támogatni fogja a szociális gazdaságot és a mikrofinanszírozást, amelyek különleges szerepet játszanak a szegénységben élők munkavállalási és önálló vállalkozási lehetőségeinek megteremtésében. Ez magában foglalja annak értékelését, hogy milyen szerepet játszik az állami pénzügyi támogatás a szociális gazdaság szereplői elindulásának és fejlődésének lehetővé tételében⁽¹³⁾. Emellett egyes csoportok esetében célzott erőfeszítésekre van szükség, mivel a munkaerőpiacra való belépésüket sajátos akadályok nehezítik. Idetartoznak például a harmadik országbeli

(11) Az [Eurostat adatai](#) szerint 2025-ben 43 millió férfit és közel 50 millió nőt fenyegetett a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázata az EU-ban.

(12) A Tanács ajánlása (2016. február 15.) [a tartósan munkanélküli személyek munkaerőpiaci integrációjáról](#) (2016/C 67/01).

(13) A szociális gazdaságra vonatkozó uniós cselekvési terv féldős felülvizsgálata, a Tanács ajánlása a szociális gazdaság keretfeltételeinek fejlesztéséről. Ami a jövőt illeti, a Bizottság felül fogja vizsgálni a mikrohitel nyújtására vonatkozó európai magatartási kódexet annak érdekében, hogy a mikrofinanszírozás továbbra is igazodjon az alulreprezentált vállalkozók és a kiszolgáltatott helyzetben lévők igényeihez, továbbá 2026 tavaszán az ESZA+ foglalkoztatásra és szociális innovációra vonatkozó (EaSI) ága keretében pályázati felhívást tesz közzé, amelynek célja az alulreprezentált vállalkozói csoportoknak, köztük a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévőknek a vállalkozásuk elindításában való támogatása.

állampolgárok⁽¹⁴⁾, csakúgy, mint a fogyatékkal élő személyek, akiket – a jogaikra vonatkozó stratégia 2030-ig történő megerősítéséről szóló közleménnyel összhangban – a fogyatékkal élő személyek foglalkoztatására vonatkozó megerősített csomag fog támogatni.

A munkahely azonban csak akkor nyújt védelmet a szegénységgel szemben, ha kellően magas, a megélhetési költségek fedezésére elegendő jövedelmet biztosít. Az elmúlt évtizedben végbement, csekély mértékű javulás ellenére az EU-ban dolgozók mintegy 8,3 %-a továbbra is ki van téve a szegénység kockázatának. A részmunkaidőben vagy határozott idejű szerződés alapján foglalkoztatottak esetében kétszer olyan magas a szegénység kockázata (12,9 %, illetve 13,4 %), mint a teljes munkaidőben vagy határozatlan idejű szerződés alapján foglalkoztatottaknál (6,9 %, illetve 5,2 %).

A dolgozói szegénység kezeléséhez elő kell mozdítani a minőségi munkahelyteremtést, fel kell lépni a nem önként vállalt alacsony munkaintenzitás ellen, többek között az olyan akadályok felszámolása révén, mint a megfizethető gondozás hiánya, valamint adott esetben biztosítani kell a szolgáltatásokhoz és a jövedelemtámogatáshoz való hozzáférést. Ehhez az is szükséges, hogy végrehajtási intézkedéseken kívül formalizált ösztönzők révén is kezeljük a be nem jelentett munkavégzést. A kollektív tárgyalások, a stabil munkaszerződések, a képzési lehetőségek, a megfelelő szociális védelem⁽¹⁵⁾, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetését elősegítő politikák által támogatott, megfelelő és átlátható béreket biztosító, erősen versenyképes és innovatív gazdaság minőségi munkahelyeket tesz lehetővé⁽¹⁶⁾. A szociális ellátások és a munkához kötött ellátások kialakítása szintén hatással van a dolgozói szegénységre, különösen azok esetében, akik teljes munkaidős és stabil munkahelyekre váltanak. A megfelelő minimálbérekről szóló irányelvvel összhangban olyan szinten kell megállapítani a megfelelő minimálbéreket, amely elegendő ahhoz, hogy megvédje a teljes munkaidőben dolgozókat a szegénységtől.

A Bizottság 2027-ben tényeken alapuló szakpolitikai iránymutatást és bevált gyakorlatokat tartalmazó bizottsági ajánlást terjeszt elő a dolgozói szegénység megelőzése és leküzdése érdekében. Az iránymutatást a tagállamokkal és a szociális partnerekkel szoros együttműködésben dolgozzák ki. Felvázolja majd a dolgozói szegénység fő okait, és kifejti a magasabb munkaintenzitás (ezáltal pedig a magasabb jövedelmek) felé történő elmozdulás támogatásával, valamint az adókedvezmény-rendszerek annak érdekében történő következetes összehangolásával kapcsolatos bevált gyakorlatokat, hogy a magasabb ledolgozott óraszám magasabb jövedelmet jelentsen. Ezt az összes érintett szereplővel, köztük a szociális partnerekkel és a nemzeti hatóságokkal folytatott célzott, strukturált megbeszélések követik majd. A Bizottság ezzel párhuzamosan javítani fogja a végrehajtást a megfelelő minimálbérekről szóló irányelv teljes körű

⁽¹⁴⁾ A Bizottság közleménye (2020. november 24.): [„Cselekvési terv az integrációról és a befogadásról a 2021–2027-es időszakra”](#) (COM(2020) 758 final), valamint a Bizottság közleménye (2026. január 29.): [Európai menekültügyi és migrációkezelési stratégia](#) (COM(2026) 45 final).

⁽¹⁵⁾ A Tanács ajánlása (2019. november 8.) [a munkavállalók és az önálló vállalkozók szociális védelemhez való hozzáféréséről](#) (2019/C 387/01).

⁽¹⁶⁾ A Bizottság közleménye (2025. december 4.): [„A minőségi munkahelyekre vonatkozó ütemterv”](#) (COM(2025) 944 final).

átültetésének biztosítása érdekében⁽¹⁷⁾. Az irányelvről szóló, hamarosan elkészülő 2026. évi jelentés áttekintést fog nyújtani a jelenlegi helyzetről. A Bizottság fokozott erőfeszítéseket fog tenni a kölcsönös tanulási csereprogramok, valamint a Foglalkoztatási Bizottság (EMCO) és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság (SPC) keretein belüli szoros nyomon követés révén.

Alapvető fontosságú, hogy biztosítsuk a méltóságteljes élethez szükséges támogatást azoknak, akik – akár strukturális okokból, akár azért, mert jelenleg sajátos akadályokkal szembesülnek – nem tudnak dolgozni⁽¹⁸⁾. Bár minden tagállam rendelkezik olyan minimumjövedelem-rendszerekkel, amelyek támogatják a szolgáltatásokhoz való hozzáférést és a munkaerőpiaci befogadást is, a támogatás megfelelőségét és hatókörét illetően jelentős eltérések mutatkoznak. E tekintetben komoly kihívást jelent a támogatás igénybevételének alacsony – az egyes tagállamokban 20 és 50 % között mozgó – aránya is, ami súlyosan aláássa a közpolitika hatékonyságát. 2027 elején a Bizottság **a jövedelemtámogatás kihasználatlanságának kezelése érdekében közzéteszi a bevált gyakorlatok gyűjteményét.** Ez kiterjed a kihasználatlanság különböző okaira, ideértve az információhiányt és az adminisztráció összetettségét, és megalapozza a szociális védelemmel foglalkozó bizottságban⁽¹⁹⁾ és annak minimumjövedelemmel foglalkozó munkacsoportjában (MINET)⁽²⁰⁾ e témával kapcsolatban folytatandó strukturáltabb együttműködést.

Az időskori elszegényedés elleni küzdelem és annak megelőzése

2025-ben az EU-ban a 65 éves vagy annál idősebb emberek közel egyötöde (18,8 %-a) volt kitéve a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának. Ez az arány a nőknél jóval magasabb (21,2 %), mint a férfiak esetében (15,8 %). Ez a nemek közötti különbség sok esetben a nők alacsonyabb átlagnyugdíjával függ össze, ami a foglalkoztatási és bérkülönbségekből, valamint a pályájuk során a munkából gondozási okok miatt kieső időszakokból adódik. Az időskorban gyakrabban előforduló fogyatékoság és fokozottabban jelentkező tartós ápolási-gondozási igények szintén súlyosbítják az időskori szegénységet. Emellett időskorban az egészségügyi és tartós ápolási-gondozási szolgáltatások iránti megnövekedett igényvel, valamint a társadalmi elszigeteltség és a magány fokozott kockázatával összefüggő kihívások is megjelenhetnek, amelyeket a digitális kirekesztődés tovább súlyosbíthat.

Az időskori szegénység és társadalmi kirekesztődés kezeléséhez és megelőzéséhez a nyugdíjak megfelelősége, a munkaerőpiaci részvétel és a szociális védelem terén összehangolt fellépésre, valamint a magas színvonalú gondozási szolgáltatásokhoz való tényleges hozzáférés biztosítására és a társadalmi befogadást célzó beavatkozásokra van szükség. A munkával töltött életszakasz meghosszabbítását adott esetben lehetővé tevő célzott ösztönzőket és támogató eszközöket, valamint megfelelő nyugdíjakat, öregségi

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2041 irányelve (2022. október 19.) [az Európai Unióban biztosítandó megfelelő minimálbékekről.](#)

⁽¹⁸⁾ A Tanács ajánlása (2023. január 30.) [az aktív befogadást biztosító megfelelő minimumjövedelemről](#) (2023/C 41/01).

⁽¹⁹⁾ [A szociális védelemmel foglalkozó bizottság – Foglalkoztatás, szociális ügyek és társadalmi befogadás.](#)

⁽²⁰⁾ [Minimumjövedelem Hálózat \(MINET\) munkacsoport – Foglalkoztatás, szociális ügyek és társadalmi befogadás.](#)

ellátásokat⁽²¹⁾ és kiegészítő nyugdíjmegtakarításokat kell biztosítani, amelyek támogatják a nyugdíjrendszerek kapacitását és megakadályozzák az időskori elszegényedést. Ilyen értelemben a nyugdíjtudatosságnak és a nyugdíjak átláthatóságának a fokozása szintén szerepet játszik a nyugdíjjövedelem növelésében⁽²²⁾. A Bizottság idővel egy többpilléres nyugdíjrendszer kiépítését szorgalmazza, amelynek célja a megfelelő időskori jövedelem biztosítása.

2027-ben a Bizottság és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság **közös jelentést tesz közzé a megfelelő időskori szociális védelemről**, amelyben azonosítják a nyugdíjak megfelelősége és a tartós ápolás-gondozás elérhetősége terén a tagállamokban fennálló hiányosságokat, valamint **szakértői jelentést tesznek közzé, amelyben feltérképezik és áttekintik az idősök szegénységgel szembeni védelmét szolgáló nemzeti mechanizmusokat**. Mindkét jelentés támogatni fogja a politikai döntéshozókat abban, hogy a nyugdíjrendszerek megerősítésére, hosszú távú megfelelőségük biztosítására és az időskori szegénység kezelésére irányuló reformokat hajtsanak végre. Ezekre építve a Bizottság **magas szintű eszmecserét** fog tartani a tagállamokkal, a szociális partnerekkel, az érdekelt felekkel és a szakértőkkel **a méltóságteljes időskort szolgáló integrált szakpolitikákról**.

A szegénység korcsoportok közötti átörökítésének elkerülése

Minden évben a szegénység kockázatának kitettek mintegy egyharmada kilép a szegénységből, helyükbe azonban új csoportok kerülnek⁽²³⁾. Az elszegényedés, illetve a szegénységből való kiemelkedés oka általában a megváltozott foglalkoztatási helyzetben és jövedelemben (például felmondás vagy munkahelyváltás, a munkaidő meghosszabbodása vagy lerövidülése) keresendő, de kiválthatja a háztartás összetételének megváltozása (például gyermekvállalás vagy különválás), valamint a válságok szélesebb körű hatása is.

Az életszakaszok közötti átmenetek – a gyermekkorból a fiatalkorba, a fiatalkorból a munkaképes korba, a munkaképes korból pedig a nyugdíjaskorba való átlépés – kritikus időszakok, amelyekben megjelenhet a bizonytalan helyzetbe kerülés kockázata. A szülői házból elköltöző fiatalok például sokszor úgy érnek el életük fontos mérföldköveihez, hogy bizonytalan munkahelyre kerülve lépnek a munkaerőpiacra, vagy úgy alapítanak családot, hogy közben nehezen jutnak megfizethető lakhatáshoz. Különösen nehéz azok helyzete, akik az alternatív (intézményi vagy bentlakásos) gondozásból kerülnek ki, és így fokozottan ki vannak téve a szegénység vagy akár a

⁽²¹⁾ Olyan mechanizmusok, mint a minimumnyugdíj és az öregségi ellátások, a túlélő hozzátartozói nyugdíjak, a rokkantsági ellátások, a nyugdíjelosztási rendszerek és az ápolási-gondozási időszakokra vonatkozó nyugdíjjóváírások.

⁽²²⁾ A Bizottság közleménye (2025. március 19.): [„Megtakarítási és beruházásiunió – Stratégia a polgárok vagyonának és az EU gazdasági versenyképességének növelésére”](#) (2025/124 final); a Bizottság közleménye (2025. november 20.): [„Az uniós kiegészítőnyugdíj-ágazat kapacitásának bővítése a nyugdíjjövedelmek növelése és az uniós gazdaság hosszú távú tőkével való ellátása érdekében”](#) (2025/839 final), valamint a Bizottság (EU) 2025/2384 ajánlása (2025. november 27.) [a nyugdíjnyomonkövetési rendszerekről, a nyugdíj-eredménytáblákról és az automatikus beléptetésről](#).

⁽²³⁾ Bizottsági szolgálati munkadokumentum: Szegénység az EU-ban – főbb tendenciák és szakpolitikák, SWD (2026) 770.

hajléktalanság kockázatának⁽²⁴⁾. A munkaképes korból a nyugdíjaskorba lépés során szintén megnövekedhet a szegénység kockázata, ha azt nem előzi meg megfelelő felkészülés. Az időskori szegénység megelőzéséhez elengedhetetlen egyrészt a munkával töltött életszakasz meghosszabbításának azok körében történő elősegítése, akik képesek és szeretnének tovább dolgozni, másrészt az aktív és egészséges időskor támogatása. Ehhez olyan szakpolitikákra van szükség, amelyek a szakmai életpályák sokféleségére is reagálva, továbbá a kiegészítő nyugdíjrendszerekbe való korai belépést ösztönözve előmozdítják a pozitív ösztönzőket és a rugalmasabb nyugdíjba vonulási lehetőségeket.

Tágabb értelemben véve minden szakpolitikát úgy kell kialakítani, hogy megelőzze a hátrányoknak az emberek életútja során történő felhalmozódását. Ezen az elven alapul a generációk közötti méltányosságra vonatkozó stratégia⁽²⁵⁾, valamint az élettartamra vonatkozó, küszöbön álló ütemterv, amely minden korcsoport esetében feltérképezi az életkor-specifikus szakpolitikai kérdéseket annak érdekében, hogy azonosítsa a hosszabb és egészségesebb élet és az anyagi biztonság aktív alakításának stratégiai lehetőségeit.

2. A SZEGÉNYSÉGET SÚLYOSBÍTÓ HORIZONTÁLIS KIHÍVÁSOK KEZELÉSÉRE IRÁNYULÓ INTÉZKEDÉSEK

A szegénységnek a továbbiakban történő megelőzése és kezelése érdekében alapvető fontosságú, hogy foglalkozzunk azon horizontális kihívásokkal, amelyek minden generációt egyszerre érinthetnek. Idetartozik a megkülönböztetés és a megbélyegzés, az olyan alapszükségletek kielégítésével kapcsolatos nehézségek, mint az energia, a lakhatás, az ételmeztartás és egyéb alapvető árucikkek, valamint a minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiánya.

A megkülönböztetés és a megbélyegzés elleni küzdelem

Az előítéletek és a megbélyegzés a kezdetektől hátrányos helyzetbe hozhatják a népesség bizonyos csoportjait, miközben a nők és egyes népességcsoportok jobban ki vannak téve a szegénység és a társadalmi kirekesztés veszélyének. A nőket – többek között a kevesebb munkalehetőség és az alacsonyabb foglalkoztatási ráta, a karriermegszakítások és a nem fizetett ápolási-gondozási munka következtében – nagyobb valószínűséggel sújtja a szegénység⁽²⁶⁾. Az előítéletek és a megbélyegzés érintik a fogyatékossgal élőket (akiknek 29 %-a van kitéve a szegénység és a társadalmi kirekesztődés kockázatának), az EU-n kívül született személyeket (39 %), a faji vagy etnikai kisebbséghez tartozókat – különösen a romákat (akiknek 70 %-át fenyegeti a szegénység kockázata) –, valamint az LMBTIQ+-személyeket is (akiknek 38 %-a szembesül komoly megélhetési nehézségekkel).

⁽²⁴⁾ Az [UNICEF](#) adatai szerint Uniószerre gyermekek százezrei élnek bentlakásos intézményekben, és köztük felülreprezentáltak a fogyatékossgal élő gyermekek. Az intézménybe kerülés hatása súlyos és egész életen át tarthat.

⁽²⁵⁾ A Bizottság közleménye (2026. március 5.): „[A generációk közötti méltányosságravonatkozó stratégia](#)”, COM(2026) 110 final.

⁽²⁶⁾ A [2026–2030 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia](#) kiemeli, hogy a Bizottság meg fogja vizsgálni, hogy miként lehetne kezelni a nyugdíjak terén a nemek között fennálló egyenlőtlenséget előidéző munkaerőpiaci eredményeket és a nyugdíjrendszer releváns jellemzőit, valamint feltérképezi és támogatja az egyenlőtlenség kezelésével kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréjét.

Mindezek a tényezők korlátozhatják a foglalkoztatáshoz, az oktatáshoz, a lakhatáshoz, a gondozáshoz és más szolgáltatásokhoz való hozzáférést, egyúttal alááshatják a társadalmi bizalmat, a személyes biztonságot és a társadalmi részvételt is. A Bizottság stratégiákat dolgozott ki a nemek közötti egyenlőség előmozdítására, valamint a fogyatékossgal élőkkel, a rasszizmus által érintett személyekkel, a romákkal és az LMBTIQ+-személyekkel szembeni megkülönböztetés elleni küzdelemre az egyenlőségközpontú Unió összefüggésében⁽²⁷⁾. A Bizottság a továbbiakban is együtt fog működni a tagállamokkal és más érdekelt felekkel annak érdekében, hogy konkrét csoportokat megcélzó, szegénység elleni intézkedéseket dolgozzon ki. Megemlítendő különösen az uniós romastratégiai keret, amely alapján 2030-ig legalább a felére kell csökkenteni a romák és az általános népesség közötti szegénységi szakadékot.

A fent felsorolt csoportokon kívül a szegénységben élőket is gyakran éri megbélyegzés vagy hátrányos megkülönböztetés a társadalmi-gazdasági háttérük miatt⁽²⁸⁾. A további munka megalapozása érdekében az Alapjogi Ügynökség (FRA) összehasonlító jogi elemzést fog készíteni a társadalmi-gazdasági helyzetről mint az uniós tagállamok jogi és szabályozási keretein belüli megkülönböztetés aljáról, és adatokat fog szolgáltatni a szegénység és a hátrányos társadalmi-gazdasági helyzet megkülönböztetésre gyakorolt jelentős hatásáról.

Az alapvető szükségletek fedezésének megkönnyítése az emelkedő megélhetési költségek összefüggésében

A megélhetési költségek által gyakorolt növekvő nyomás következtében Unió-szerte egyre több ember szegényedik el, az eleve nehézségekkel küzdők helyzete súlyosbodik, a közepes jövedelmű háztartások pedig egyre bizonytalanabb pénzügyi helyzetbe kerülnek. Az EU-ban élő emberek számára a megélhetési költségek jelentik az egyik legfőbb aggodalmat: 88 %-uk aggódik a napi megélhetési költségek, valamint az azok által a háztartásuk jövőjére gyakorolt hatás miatt⁽²⁹⁾. Ez komoly probléma azok számára, akik már most is szegénységben élnek, a középosztálybelieket pedig a bizonytalanság és a nehézségek kockázatának teszi ki. Az egészséges és fenntartható élelmiszerek megfizethetősége azon fontos kérdések egyike, amelyeket nyomon kell követni és kezelni kell⁽³⁰⁾. Az emelkedő élelmiszerárak miatt a lakosság egyre nagyobb

⁽²⁷⁾ A Bizottság közleménye (2026. március 5.): [„A 2026–2030 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia”](#) (COM(2026) 113 final), a Bizottság közleménye (2021. március 3.): [„Stratégia a fogyatékossgal élő személyek jogainak érvényre juttatásáért \(2021–2030\)”](#) (COM(2021) 101 final), valamint közlemény: „A fogyatékossgal élő személyek jogaira vonatkozó stratégia 2030-ig történő megerősítése”, [a romák egyenlőségének, valamint társadalmi befogadásának és részvételének előmozdítását célzó uniós stratégiai keret \(2020–2030\)](#), a Bizottság közleménye (2026. január 20.): [„Az EU rasszizmus elleni stratégiája \(2026–2030\)”](#) (COM(2026) 12 final), a Bizottság közleménye (2025. október 8.): [„Az LMBTIQ+-személyek egyenlőségéről szóló stratégia \(2026–2030\)”](#) (COM(2025) 725 final), a Bizottság közleménye (2021. március 24.): [„Az EU gyermekjogi stratégiája”](#) (COM(2021) 142 final).

⁽²⁸⁾ *An analysis of the introduction of socio-economic status as a discrimination ground* (A társadalmi-gazdasági státusz megkülönböztetési okok közé történő beemelésének elemzése), Kádár Tamás, Equality and Rights Alliance.

⁽²⁹⁾ [2025-ös Eurobarométer felmérés: „Investing in Fairness” \(„Beruházás a méltányosságba”\)](#).

⁽³⁰⁾ A Bizottság az Agrár-élelmiszeripari Lánc Unió-s Megfigyelőközpontjával közösen nyomon követi az élelmiszerek Unión belüli elérhetőségét és megfizethetőségét, és elő fogja mozdítani az élelmiszerszegénységgel és az egészséges élelmiszerekhez való hozzáféréssel kapcsolatos bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréjét. A közös agrárpolitika központi szerepet játszik az élelmiszerek EU-n belüli rendelkezésre állásának biztosításában, és elősegíti az egészséges és fenntartható élelmiszert.

része függ a hatóságok vagy szervezetek nyújtotta élelmiszertámogatástól, vagy hagyatkozik élelmiszerbankokra⁽³¹⁾).

A jelenlegi geopolitikai zavarok összefüggésében továbbra is prioritásként kell kezelni az energia- és közlekedési szegénység elleni küzdelmet, mivel az energia- és közlekedési árak emelkedése még jelentősebb hatást gyakorol a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokra, ugyanis azok arányaiban a jövedelmük nagyobb részét költik energiára. A Bizottság a 2026. áprilisában elfogadott AccelerateEU-közleményben bejelentetteknek megfelelően össze fogja hangolni a polgárok – és különösen a kiszolgáltatott fogyasztók – energiaársokkokkal szembeni védelmére irányuló erőfeszítéseket, többek között vészhelyzeti intézkedések, a hálózatról való lekapcsolással szembeni védelem, szociális lízingprogramok, valamint az energiamegtakarításnak és a tiszta energia elterjedésének a felgyorsítását célzó egyéb intézkedések révén. A Bizottság emellett fokozni fogja az energiaszegénység elleni erőfeszítéseit azáltal, hogy 2026-ban aktualizálja az energiaszegénységről szóló 2023. évi bizottsági ajánlást⁽³²⁾. Az alacsonyabb jövedelmű háztartások esetében a körforgásosabb gazdaság csökkentheti a megélhetési költségek jelentette nyomást azáltal, hogy kiterjeszti a termékek élettartamát és javíthatóságát, valamint bővíti a megfizethető használatcikk-piacokhoz és javítási szolgáltatásokhoz való hozzáférést⁽³³⁾.

Az emelkedő megélhetési költségek összefüggésében kulcsfontosságú a fogyasztóvédelem, a pénzügyi műveltség és a pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítására irányuló erőfeszítések felgyorsítása. A fogyasztók – különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévők – a digitális világban is védelemre szorulnak. A digitális méltányosságról szóló, elfogadás előtt álló jogszabály jelentősen hozzá fog járulni a védelemhez. A pénzügyi műveltség már fiatal kortól fontos szerepet játszik, mivel segít az embereknek megérteni azokat az alapfogalmakat, amelyek ismeretében egész életük során tájékozottabb fogyasztói, megtakarítási és befektetési döntéseket hozhatnak⁽³⁴⁾. A pénzügyi műveltség segíthet továbbá elkerülni a túlzott eladósodást, amely a növekvő törlesztési költségek, a csökkenő jövedelmek, a magasabb megélhetési költségek és a hiteltől való fokozott függés miatt súlyosbodhat⁽³⁵⁾. Alapvető fontosságú továbbá a pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés megkönnyítése annak biztosítása révén, hogy

⁽³¹⁾ Az EU támogatja az alapvető anyagi támogatáshoz és különösen az élelmiszerekhez való hozzáférést (ESZA+).

⁽³²⁾ A Bizottság folytatni fogja továbbá a 2026. márciusában elfogadott lakossági energiaügyi csomag végrehajtását, amely magában foglalja a hálózatról való lekapcsolással szembeni védelem megerősítésére és az energiaszegénységgel foglalkozó európai tanácsadó központ irányítására vonatkozó jövőbeli erőfeszítéseket. [A közlekedési szegénységről szóló 2025. évi bizottsági ajánlás](#) és a Közlekedési Szegénység Figyelőközpont révén a Bizottság támogatja a tagállamokat a közlekedési szegénység kezelésében. Ez a Szociális Klímaalap egyik célkitűzése is.

⁽³³⁾ A Bizottság által 2026-ban elfogadandó, körforgásos gazdaságról szóló jogszabály foglalkozni fog azokkal a szűk keresztmetszetekkel, amelyek számos kulcsfontosságú értékláncban – például a textiliparban, az építőiparban és a műanyaggyártásban – gátolják a körforgásosságra való átállást.

⁽³⁴⁾ A Bizottság közleménye (2025. szeptember 30.) [a pénzügyi műveltségre vonatkozó uniós stratégiáról](#) (COM(2025) 681 final).

⁽³⁵⁾ (EU) 2023/2225 irányelv (2023. október 18.) [a fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 2008/48/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről](#), valamint 2014/17/EU irányelv (2014. február 4.) [a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról](#).

minden fogyasztónak joga legyen az EU-ban bárhol alapszintű fizetési számlát nyitni és használni⁽³⁶⁾, valamint a készpénzhez való hozzáférés javítása⁽³⁷⁾.

A lakásárak különösen nagy kihívást jelentenek a szegénységben élők vagy a szegénység kockázatának kitétek számára. A megfizethető, fenntartható és minőségi lakhatás a társadalmi és munkaerőpiaci integráció létfontosságú előfeltétele⁽³⁸⁾. Miközben a lakhatási nehézségekkel küzdők nagyobb valószínűséggel szegényednek el, az alacsony jövedelmű háztartások 31,1 %-a számára jelentenek túl nagy terhet a lakhatási költségek, és a 16 éves vagy annál idősebb személyek mintegy 5 %-a számolt be arról, hogy élete valamely szakaszában lakhatási nehézségekkel szembesült⁽³⁹⁾. Az EU-ban mintegy 1 millió ember él hajléktalanként, ami a szegénység és a társadalmi kirekesztettség legszélsőségesebb formája⁽⁴⁰⁾. **E stratégiával együtt a Bizottság tanácsi ajánlásra irányuló javaslatot terjeszt elő a lakhatásból való kirekesztettség elleni küzdelemről**, amelynek célja, hogy megkönnyítse az emberközpontú, a lakhatást előtérbe helyező, integrált szakpolitikákon alapuló nemzeti stratégiai keretek kialakítását és végrehajtását a bizonytalan lakhatási helyzetben lévők támogatása, valamint a hajléktalanság megelőzése és kezelése érdekében.

A rászorulóknak szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítása

A szociális szolgáltatások fontos szerepet játszanak a szegénységben élők támogatásában és alapvető szintű jólétének biztosításában, valamint abban, hogy mások ne szegényedjenek el. Különösen fontosak a társadalmi befogadást célzó szolgáltatások, például a szociális munka, a tanácsadás, a pszichológiai támogatás és a rehabilitáció. A társadalmi befogadást célzó szolgáltatások abban is alapvető fontosságúak,

⁽³⁶⁾ (EU) 2023/2225 irányelv (2023. október 30.) [a fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 2008/48/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről](#), valamint 2014/92/EU irányelv (2014. július 23.) [a fizetési számlákhoz kapcsolódó díjak összehasonlíthatóságáról, a fizetésiszámla-váltásról és az alapszintű fizetési számla nyitásáról, illetve használatáról](#).

⁽³⁷⁾ A Bizottság javaslata (2023. június 28.) [a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és elektronikuspénz-szolgáltatásokról, a 98/26/EK irányelv módosításáról, valamint az \(EU\) 2015/2366 és a 2009/110/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről](#) (COM(2023) 366 final), a Bizottság javaslata [a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és elektronikuspénz-szolgáltatásokról, a 98/26/EK irányelv módosításáról, valamint az \(EU\) 2015/2366 és a 2009/110/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről](#) (COM(2023) 366 final), valamint a Bizottság javaslata [az eurobankjegyek és euroérmék törvényes fizetőeszközi minőségéről](#) szóló rendeletre (COM(2023) 364 final).

⁽³⁸⁾ A [megfizethető lakhatásra vonatkozó 2025. évi európai terv](#) támogatja a tagállamokat, a régiókat és a városokat a lakhatási válság kezelésében. Arra szólítja fel őket, hogy fordítsanak különös figyelmet a leginkább érintett személyek, különösen a fiatalok és a hajléktalanok támogatására. E tekintetben a megfizethető és fenntartható lakhatást célzó páneurópai beruházási platform és az Európai Lakhatási Szövetség arra törekszik, hogy ágazatokon és kormányzatokon átívelő keretet biztosítson az együttműködés fejlesztéséhez, valamint a szociális és megfizethető lakhatás további finanszírozásának mozgósításához, többek között a legkiszolgáltatottabbak javára. Az új európai Bauhaus támogatja a megfizethető, fenntartható és minőségi lakhatást azáltal, hogy növeli a finanszírozást, valamint az inkluzívabb, méltányosabb és hozzáférhetőbb városrészek kialakítására irányuló új megoldásokat, továbbá a megfizethető lakhatást szolgáló, közösségvezérelt megoldásokat dolgoz ki és terjeszt el.

⁽³⁹⁾ A lakhatási nehézségek olyan helyzetekként határozhatók meg, amikor az érintettnek nincs saját (akár saját tulajdonú, akár bérelt) lakóhelye, ezért arra kényszerül, hogy barátainál vagy családjánál, sürgősségi vagy ideiglenes szállásokon szálljon meg, nem állandó lakóhely céljára szolgáló helyen éljen, vagy közterületen aludjon.

⁽⁴⁰⁾ [A hajléktalanság elleni küzdelem európai platformjáról szóló, 2021. évi lisszaboni nyilatkozat](#) kollektív fellépéseket határoz meg a hajléktalanság 2030-ig történő felszámolására vonatkozó célkitűzések elérése érdekében.

hogy az igénybe vevőiket a számukra szükséges szolgáltatások (például oktatás és képzés, gondozás, egészségügyi szolgáltatások) felé irányítsák, és megkönnyítsék az úgynevezett alapvető szolgáltatásokhoz (energia, közlekedés, digitális kommunikáció, vízellátás és higiéniai létesítmények, valamint pénzügyi szolgáltatások) való hozzáférésüket azáltal, hogy tájékoztatják őket a vonatkozó helyi rendszerekről (pl. energiatámogatás). Ahhoz, hogy a szóban forgó szolgáltatások keretében tett erőfeszítések hatékonyak legyenek, meg kell erősíteni a közigazgatási szervek közötti együttműködést, többek között a digitális infrastruktúra tekintetében is. Emellett különös kihívást jelent biztosítani, hogy a szolgáltatások az adott ország egész területén elérhetőek legyenek, beleértve a vidéki és legkülső régiókat is. A nemzeti átlagok mögött jelentős területi egyenlőtlenségek húzódnak meg, és mind a városi, mind a vidéki térségekben előfordulnak elszegényedett területek. A területen maradáshoz való jogra vonatkozó, elfogadás előtt álló stratégia az egyes területek vonzerejének növelésére irányul, és egyik célkitűzése Uniószerre megkönnyíteni a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása jobb minőséget, rendelkezésre állást, hozzáférhetőséget és megfizethetőséget jelent. A Bizottság a szociális védelemmel foglalkozó bizottsággal együttműködésben **aktualizálni fogja a szociális szolgáltatások 2010. évi önkéntes európai minőségi keretrendszerét**, amely a szolgáltatásnyújtás javítására összpontosít (iránymutatást nyújt a szociális szolgáltatásokra vonatkozó minőségi előírások meghatározásához, nyomon követéséhez és értékeléséhez). Ennek keretében foglalkozni fog az adminisztráció összetettségével, a megbélyegzéssel, a digitális kirekesztéssel és az eljárási akadályokkal is. A Bizottság **aktualizálni fogja az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáféréstről szóló 2023. évi bizottsági jelentést** is.

A szolgáltatásokhoz való hozzáférés akadályai súlyosbíthatják és állandósíthatják a szegénységet, különösen akkor, ha a leginkább rászorulóknak nem tudnak szükség esetén gyors és hatékony támogatásért folyamodni. Javítani kell az elérhetőséget, a szolgáltatások közötti integrációt és együttműködést, valamint jobban össze kell hangolni a rendelkezésre álló támogatást a célcsoportok tényleges szükségleteivel. **2027-ben a Bizottság tanácsi ajánlásra irányuló javaslatot terjeszt elő a szolgáltatásokhoz való könnyített és integrált hozzáférés támogatása érdekében.** Az ajánlás hangsúlyozni fogja a társadalmi befogadást célzó szolgáltatások szerepét, támogatva a tagállamok egész területére kiterjedő egységes hozzáférési pontot, megkönnyítve az integrált támogatást. Célja, hogy megerősítse a lehetőleg helyileg nyújtott szolgáltatások és az igénybevevők közötti kapcsolatot, valamint az, hogy a szolgáltatások gyors igényfelmérésen és egy azt követően kialakított integrált támogatási terven alapuljanak. Támogatni fogja továbbá a szegénységben élők közötti kölcsönös támogatás gyakorlatait, elismerve a szolgáltatásokhoz való hozzáférés megkönnyítésével kapcsolatos, első kézből szerzett tapasztalataikat és ismereteiket.

Az oktatás és a képzés egész életen át kulcsszerepet játszik a szegénység elleni küzdelemben és annak megelőzésében. A minőségi oktatáshoz és képzéshez való hozzáférés segíthet az embereknek kitörni a szegénységből vagy a társadalmi kirekesztettségéből azáltal, hogy megadja számukra a minőségi munkahelyek megtalálásához és a társadalomban való aktív részvételhez szükséges készségeket. Az oktatás az élet minden szakaszában – a kisgyermekkortól kezdve a felnőttkori tanuláson át a szakmai átképzésig – lehetőséget adhat a hátrányos helyzetből való kitörésre. Ugyanakkor Európában továbbra is a diákok társadalmi-gazdasági háttere az oktatási egyenlőtlenség legtartósabban fennálló oka. A hátrányos helyzetű területeken a rendszerszintű alulfinanszírozottság miatt tanárhiány alakul ki, nagyobb a munkavállalói

fluktuáció és kevesebb tapasztalt pedagógus áll rendelkezésre, ami kevésbé személyre szabott támogatást eredményez, vagyis a lehető legrosszabb feltételeket biztosítja a hátrányos helyzetű gyermekek számára, akik a hiányosságukat nem tudják otthon kompenzálni. 2026 folyamán a Bizottság **oktatási csomagot fog elfogadni, amely magában foglal egy, az alapkészségek fejlesztésére szolgáló programot**, amely támogatja az iskolák szintjén megvalósított hatékony beavatkozásokat annak érdekében, hogy segítsen minden gyermeknek és fiatalnak – beleértve a hátrányos helyzetűeket is – abban, hogy a tankötelezettség végére megfelelő alapkészségeket sajátítson el, továbbá csökkentse a korai tanulás terén mutatkozó egyenlőtlenségeket. A digitális kompetenciák és készségek elengedhetlenné váltak a társadalomban való részvételhez, a digitális közszolgáltatások előnyeinek kihasználásához és a munkaerőpiachoz való hozzáféréshez. **A Bizottság folytatni fogja arra irányuló erőfeszítéseit, hogy 2030-ra az európai polgárok 80 %-a rendelkezzen legalább alapszintű digitális készségekkel**, ami mind a jelenlegi, mind a jövőbeli munkahelyek betöltésének alapvető feltétele.

A demográfiai tendenciák összefüggésében különös figyelmet kell fordítani a legkiszolgáltatottabbak tartós ápolási-gondozási szolgáltatásokhoz való hozzáférésére. Ez különösen igaz a vidéki területeken, ahol a népesség elöregedése súlyosbítja a kihívásokat. Az inkluzív, megfizethető és minőségi tartós ápolás-gondozáshoz való hozzáférés javítása pozitív hatással lehet a gondozásban részesülőkre, de szegénységgel kapcsolatos dimenziója kiterjed az informális gondozókra is, akik a legtöbb esetben nők. A gondozási feladatok ellátása sok esetben korlátozza a munkaerőpiaci részvételt, csökkenti a nyugdíjárulékot és korlátozza a jövedelembiztonságot. Az EU célzott eszközöket vezetett be a megfizethető magas színvonalú tartós ápolás-gondozáshoz való hozzáférés támogatása érdekében⁽⁴¹⁾. 2027-ben a Bizottság elő fogja terjeszteni az **európai gondozási megállapodást**, amely iránymutatást fog nyújtani az élet minden szakaszában elérhető megfizethető és magas színvonalú gondozási szolgáltatásokra irányuló reformokhoz és beruházásokhoz, különös tekintettel a szegénység kockázatának kitéttekre, miközben kezeli a munkaerőhiány strukturális okait, azaz foglalkozik az ápolási-gondozási ágazatbeli munkahelyek vonzerejével és minőségével is.

Az éghajlatváltozás által kiváltott szélsőséges időjárási események fennakadásokat okoznak az alapvető szolgáltatásokban, károsítják az infrastruktúrát, és még inkább szegénységbe és társadalmi kirekesztettségbe sodorhatják a kiszolgáltatott társadalmi csoportokat. Kulcsfontosságú az éghajlati hatásokkal szembeni társadalmi reziliencia megerősítése, ugyanis azok aránytalanul nagy hatást gyakorolnak a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokra. **Az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciára vonatkozó, elfogadás előtt álló integrált európai keret** lehetőséget kínál majd ezek kezelésére. Általánosságban véve ami a **felkészültséget** illeti, a közelmúltbeli válságok tapasztalatai azt mutatják, hogy a kommunikáció javítása és a dezinformáció megelőzése érdekében meg kell szólítani és meg kell célozni a különösen hátrányos helyzetű, valamint a megkülönböztetést, a szegénységet és a társadalmi kirekesztést elszenvedő lakosságot.

⁽⁴¹⁾ A Bizottság közleménye (2022. szeptember 7.) [az európai gondozási stratégiáról](#) (COM(2022) 440 final), valamint a Tanács ajánlása (2022. december 8.) [a megfizethető magas színvonalú tartós ápoláshoz-gondozáshoz való hozzáférésről](#) (2022/C 476/01).

3. AZ IRÁNYÍTÁS ÉS A FINANSZÍROZÁS MEGERŐSÍTÉSE, VALAMINT A NYOMON KÖVETÉS JAVÍTÁSA A SZEGÉNYSÉG VISSZASZORÍTÁSA ÉS MEGELŐZÉSE ÉRDEKÉBEN

Irányítás

A szegénység kezelése és megelőzése jelentős mértékben közös felelősségünk. Az együttes, minden szinten megvalósuló fellépés az egyetlen módja annak, hogy az EU a szegénység 2050-ig történő felszámolása felé vezető útra lépjen. A hatóságoknak és a magánszereplőknek, valamint a szociális partnereknek és a civil társadalmi szervezeteknek is ki kell venniük a részüket a munkából.

A Bizottság arra szólítja fel a tagállamokat, hogy biztosítsák a szegénység elleni szakpolitikai keretek meglétét, adott esetben nemzeti, regionális vagy helyi szinten. A szegénység növekedése minden tagállamban kihívást jelent. Jelenleg csak 22 tagállam rendelkezik szegénység elleni nemzeti stratégiával vagy hasonló stratégiai kerettel, és a regionális és helyi önkormányzatok központi szerepet játszanak azok irányításában és végrehajtásában. A Bizottság felszólítja az összes tagállamot, hogy terjesszen elő koherens, hatékonyabb stratégiákat a szegénység leküzdésére, és készen áll arra, hogy támogassa a tagállamokat a szegénység csökkentésében és megelőzésében. **Az új beruházásoknak és reformoknak védelmet kell nyújtaniuk a szegénységgel szemben.** A Bizottság támogatja az elosztási hatások vizsgálatának a tagállamokban történő alkalmazását⁽⁴²⁾, és lehetőség szerint további iránymutatást fog nyújtani az ilyen vizsgálatok nemzeti költségvetési kereteken belüli alkalmazására vonatkozóan.

E stratégiával együtt a Bizottság **útmutató dokumentumot terjeszt elő, hogy segítse a nemzeti, regionális és helyi hatóságokat a szegénység elleni stratégiáik és keretrendszereik megtervezésében és javításában**⁽⁴³⁾. A szegénység elleni hatékony politikák elvei tükrözik a szegénység többdimenziós jellegét az ellene való küzdelemre és megelőzésére irányuló stratégiák kialakítása során, és valamennyi szükséges érdekelt fél és kormányzati szint bevonásán alapulnak. Ezek az elvek strukturált önértékelési és tervezési eszközként használhatók a szakpolitikai ciklus valamennyi szakaszában: a szegénység elleni keretek előkészítésétől vagy aktualizálásától a reformok és beruházások megtervezésén át a végrehajtás felülvizsgálatáig. A Bizottság szolgálatai a tagállamok közötti szakpolitikai párbeszéd és kölcsönös tanulás útján támogatják alkalmazásukat.

Tekintettel arra, hogy a szegénység egyre növekvő, összetett kihívás, amely beruházásokat és jogalkotási intézkedéseket magukban foglaló, összehangolt válaszlépéseket igényel, a Bizottság felszólítja a tagállamokat, hogy a legmagasabb politikai szinten jelöljenek ki szegénységügyi koordinátort, aki összehangolja a szegénység elleni szakpolitikai keretek kidolgozását, és biztosítja azok többdimenziós jellegét. A koordinátorok feladata a keretek kialakításának, végrehajtásának és nyomon követésének az összes érintett minisztérium és hatóság bevonásával történő felügyelete. Támogatni fogják továbbá a keretek regionális és helyi hatóságok általi végrehajtását. A Bizottság a nemzeti szegénységügyi koordinátorokkal közösen megszervezi a szegénység elleni küzdelemmel kapcsolatos bevált gyakorlatok rendszeres és hatékony cseréjét, támogatva az egymástól való tanulást, javítva az együttműködést és támogatva a tényalapú döntéshozatalt.

⁽⁴²⁾ A Bizottság közleménye (2022. szeptember 28.): „A tagállami szakpolitikák elosztási hatásának pontosabb értékelése” (COM(2022) 494 final).

⁽⁴³⁾ Bizottsági szolgálati munkadokumentum: A szegénység elleni hatékony politikák elvei, a nemzeti, regionális és helyi hatóságok támogatása a szegénység elleni küzdelemben (SWD(2026) 771).

Az európai szemeszter keretében a Bizottság továbbra is iránymutatást nyújt a tagállamoknak, és segít összehangolni a vonatkozó nemzeti szakpolitikákat. A szociális jogok európai pillére elveinek a szemeszterbe való integrálása⁽⁴⁴⁾ révén a gazdasági kormányzás támogatja a társadalmi rezilienciát. A szemeszter azonosítja a nemzeti szociális védelmi rendszerek társadalmi kihívásait és hiányosságait, és egyúttal megfelelő szakpolitikai válaszokat javasol. A szemeszter legutóbbi két ciklusában a tagállamok több mint egyharmadához intéztek a szegénységgel kapcsolatos országspecifikus ajánlást. Fontos, hogy a tagállamok felgyorsítsák ezek végrehajtását.

A Bizottság a tagállamok mellett más intézményekkel és szervezetekkel is együtt fog működni a stratégia végrehajtásának támogatása érdekében. Megemlítendő különösen, hogy a Bizottság informális strukturált párbeszéd keretében továbbra is együttműködik majd az Európai Parlamenttel, különösen **a szegénység elleni küzdelemmel foglalkozó közös munkacsoporttal.** A Bizottság ezenkívül **2026 végéig megállapodik a Régiók Európai Bizottságával egy közös cselekvési tervről,** amelynek célja az olyan kulcsfontosságú kiemelt területeken folytatott együttműködés elmélyítése, mint a szegénység elleni helyi és regionális szintű intézkedések. Együtt fognak működni a városok és települések helyi szinten végrehajtott innovatív és hatékony intézkedéseinek elismerésére szolgáló „**társadalmi befogadásért járó uniós díj**”⁽⁴⁵⁾ elindításában, amely előmozdítja a társaktól való tanulást azáltal, hogy lehetővé teszi a városok és települések számára a bevált gyakorlatok cseréjét. 2026 végéig emellett a Bizottság és az **Európai Gazdasági és Szociális Bizottság** a szakértői tanácsadási támogatás meglévő keretére építve **együttműködési megállapodást** köt, és megosztja a szegénység kezelésével kapcsolatos bevált gyakorlatokat.

A stratégiával kapcsolatos konzultációs folyamat során szerzett pozitív tapasztalatokra építve a Bizottság fokozni fogja **együttműködését a szegénységben élőkkel.** Külön fórumot hoz létre, hogy strukturált módon, rendszeresen konzultáljon az érintettekkel a szegénység vagy a társadalmi kirekesztés elleni küzdelmet célzó kezdeményezések kialakításáról, végrehajtásáról és nyomon követéséről, valamint az életüket esetlegesen érintő egyéb szakpolitikai területekről. Ezen túlmenően a Bizottság továbbra is strukturált együttműködést fog folytatni a **civil társadalmi szervezetekkel**⁽⁴⁶⁾ a stratégia végrehajtásának támogatása érdekében. Ezzel párhuzamosan a **szociális párbeszéd** továbbra is kulcsszerepet fog játszani abban, hogy kiegyensúlyozott megoldásokat találjanak a munka világában bekövetkező változásokra⁽⁴⁷⁾.

Finanszírozás

A fellépés sürgősségére tekintettel alapvető fontosságú, hogy elegendő pénzügyi támogatást biztosítsunk a szegénység elleni küzdelemhez. A szegénység elleni intézkedések kiterjesztése érdekében mind uniós, mind nemzeti szinten hatékonyabban

⁽⁴⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1263 rendelete (2024. április 29.) [a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről.](#)

⁽⁴⁵⁾ Ez a díj kiegészíti azokat a már meglévő eszközöket, amelyek biztosítják a helyi és regionális önkormányzatok erőfeszítéseinek uniós elismerését és láthatóságát.

⁽⁴⁶⁾ A Bizottság közleménye (2025. november 12.) [a civil társadalomra vonatkozó uniós stratégiáról](#) (COM/2025/790 final).

⁽⁴⁷⁾ A Bizottság közleménye (2023. január 25.): [„A szociális párbeszéd erősítése az Európai Unióban: a szociális párbeszéd teljes potenciáljának kihasználása a méltányos átállás kezelésében”](#) (COM(2023) 40 final).

kell mozgósítani a köz- és magánfinanszírozást. Ebbe beletartoznak mind a szolgáltatásnyújtás javítását célzó hosszú távú beruházások, mind pedig az emberek elszegényedésének megelőzését és a szegénység időtartamának csökkentését célzó gyors vészhelyzeti intézkedések. E tekintetben rövid távon különös figyelmet kell fordítani a rászoruló gyermekek felnőttkorba való átlépését támogató szolgáltatások finanszírozására (az európai gyermekgarancia és az ifjúsági garancia közötti átmenet megerősítésével), mivel ezek segítségével megtörhető a szegénység generációk közötti átörökítése. Ez magában foglalja a veszélyeztetett gyermekek korai azonosításának megerősítését, a mentorálási és orientációs rendszerek kiterjesztését, valamint a tájékoztatási és egyéb támogatási intézkedéseket. Emellett – bár a stratégia hangsúlyozza, hogy a minőségi munkahelyek jelentik a legbiztosabb kiutat a szegénységből – a munkaerőpiacról kiszorultak támogatásához erős és jól finanszírozott állami foglalkoztatási szolgálatokra van szükség.

A tagállamok jelenleg az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) (2021–2027) keretében 139 milliárd EUR összegű forrást használnak fel⁽⁴⁸⁾. A kohéziós politikai programok félidős felülvizsgálatát követően a tagállamoknak lehetőségük nyílt 34,6 milliárd EUR-t átcsoportosítani a 2021–2027-es kohéziós politikai alapjaikból az EU legsürgetőbb stratégiai prioritásaira. Ez az ESZA+ tematikus koncentrációra vonatkozó követelményeinek megfelelő pozitív felhasználáshoz is vezetett: a gyermekszegénység kezelésére szánt források 5,4 %-kal (491 millió EUR-val), az anyagi nélkülözés kezelésére szánt források pedig 3,5 %-kal (211 millió EUR-val) nőttek. Az ESZA+ mellett az EU a kohéziós politikai alapokon, például az Európai Regionális Fejlesztési Alapon, a Kohéziós Alapon és az Igazságos Átmenet Alapon, valamint más finanszírozási programokon, köztük a Szociális Klímaalapon, az InvestEU-n, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön és a Technikai Támogatási Eszközön keresztül is támogatja a szegénység elleni küzdelmet. A Bizottság felszólítja a tagállamokat, hogy ültessék át a 2. kibocsátáskereskedelmi rendszert (ETS2), és haladéktalanul nyújtsák be a Szociális Klímaalapra vonatkozó terveiket a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások támogatása érdekében. A Bizottság segíteni fogja a tagállamokat abban, hogy maximálisan igénybe vegyék a rendelkezésre álló uniós finanszírozást, és lehetőség szerint – valamint a tagállamoknak és a régióknak a szegénység elleni, tartós hatást kifejtő intézkedésekkel kapcsolatos preferenciáival összhangban – átcsoportosítsák az uniós forrásokat.

Jelentős forrásokat mozgósítanak ezenkívül a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön keresztül is (amelynek összköltségvetése 577 milliárd EUR). A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek már most is tartalmazznak olyan reformokat és beruházásokat, amelyek segítik a tagállamokat a szegénység elleni küzdelemben és annak megelőzésében. Ezeket 2026. augusztus 31-ig kell befejezni, az eszközre vonatkozó jogi architektúrában meghatározott határidőkkel összhangban. Ez a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben szereplő releváns intézkedések végrehajtásának felgyorsításával, valamint a „NextGenerationEU – A 2026-ig tartó út” című bizottsági közleményben meghatározott mutatók megfelelő alkalmazásával is elérhető, amennyiben ez a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtási határidején belül (2026. augusztus 31-ig) megvalósítható⁽⁴⁹⁾.

⁽⁴⁸⁾ A 142 milliárd EUR-ból 95,1 milliárd az uniós költségvetésből származik.

⁽⁴⁹⁾ A Covid19-válság kedvezőtlen uniós következményeinek kezelésére szolgáló, rendkívüli és ideiglenes kiegészítő eszközökkel támogatott eszközként a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt nagyon szigorú határidőkkel hozták létre, amelyektől nem lehet eltérni, mivel az EURI-rendelet, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet és a saját forrásokról szóló határozat fekteti le őket.

A 2028–2034-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre irányuló bizottsági javaslat a nemzeti és regionális partnerségi tervek forrásainak legalább 14 %-át szociális célkitűzésekre különíti el. A Bizottság arra szólítja fel a tagállamokat, hogy forrásaikat a következő négy területtel foglalkozó szociális intézkedésekre összpontosítsák: társadalmi befogadás; ételmisszer vagy alapvető anyagi támogatás; a gyermekszegénység kezelése és az európai gyermekgarancia végrehajtása; az ifjúsági munkanélküliség elleni küzdelem és az ifjúsági garancia végrehajtása. A javasolt uniós eszköz lehetővé teszi a mikrofinanszírozásnak és a szociális vállalkozások finanszírozásának egy költségvetési garanciamechanizmus révén történő további támogatását, ahogy az az InvestEU jelenlegi szociális beruházási és készségfejlesztési kerete esetében is történik.

A szegénység elleni küzdelemmel és annak megelőzésével kapcsolatos közös felelősségünkkel összefüggésben a magánszektor jelentősen hozzájárulhat a többdimenziós szegénység EU-n belüli kezeléséhez, és további intézkedéseket hozhat e téren. A vállalkozások, a jótékonyági szervezetek és a befektetők forrásai nagymértékben kiegészíthetik az állami finanszírozást, és segíthetnek a szegénység elleni küzdelemre irányuló innovatív megoldások elterjesztésében, nagyobb jólétet és jobb lehetőségeket biztosítva a társadalom minden tagja számára, valamint nagyobb prosperitást és versenyképességet teremtve. Ahhoz, hogy a magánberuházásokat jobban a szociális célkitűzések felé lehessen irányítani, fontosak a vonatkozó normák, koncepciók és módszerek. A Bizottság az OECD-vel együttműködésben meg fogja vizsgálni azon célkitűzések önkéntes, célzott kerete előkészítésének lehetőségét, amelyek a befektetések tárgyaként szóba kerülhetnek. Ez segíteni fogja a befektetőket abban, hogy következetesen és rugalmasan alakítsák ki, értékeljék és hasonlítsák össze a befektetési stratégiákat.

2026-ban a Bizottság a szegénység felszámolásáért folytatott küzdelem világnapja (október 17.) alkalmából elindítja **a társadalmilag felelős üzleti és jótékonyági szervezeteket tömörítő szegénység elleni koalíciót.** Az együttműködés és az egymástól való tanulás európai platformjaként szolgáló koalíció arra ösztönzi majd a magánvállalkozásokat és a jótékonyági szervezeteket, hogy járuljanak hozzá a szegénység megelőzéséhez és csökkentéséhez, és az érdemi társadalmi hatás elérése érdekében segítsék elő az érdekelt felekkel való együttműködés fokozását. A koalíciós partnerek aláírnak egy chartát, amely a szegénység elleni küzdelem támogatását célzó közös elveket és intézkedéseket határoz meg a különböző méretű vállalkozások számára. Konkrét vállalatokat is tesznek, például áruk és szolgáltatások nyújtására, társadalmi befogadási projektek végrehajtására a működésük helye szerinti közösségekben, vagy meghatározott csoportok, például a kiszolgáltatott helyzetben lévő fiatalok integrációjának és foglalkoztatásának támogatására.

A Bizottság a szegénység elleni intézkedések finanszírozásának mozgósítása érdekében tovább fogja erősíteni együttműködését a multilaterális beruházási bankokkal. Az Európai Beruházási Bank (EBB) Csoport olyan szociális infrastruktúra és alapvető szolgáltatások finanszírozásával támogatja az inkluzív növekedést, amelyek teljes körű társadalmi és gazdasági részvételt tesznek lehetővé az emberek számára. Ami a jövőt illeti, **az EBB csoport célja, hogy a 2026–2027-es időszakban mintegy 22 milliárd EUR összegben finanszírozzon új szociális infrastruktúrával kapcsolatos beruházásokat,** amivel megerősíti a csoport által Európa-szerte az esélyegyenlőséghez és a közös jóléthez tett hozzájárulást. A Bizottság továbbra is együtt fog működni az EBB csoporttal a szegénység elleni uniós stratégia és az európai gyermekgarancia hatókörébe tartozó beruházások támogatása terén. Emellett az Európa Tanács Fejlesztési Bankja (CEB) – amely kizárólag társadalmi megbízatással rendelkezik, és a kiszolgáltatott helyzetben

lévőkre, valamint a társadalmi-gazdasági kirekesztődés kockázatának kitéttekre összpontosít – uniós tagjait illetően a jelenlegi hitelezési volumen alapján évente mintegy 3 milliárd EUR értékben továbbra is támogatni fogja a humán tőkébe, az inkluzív és reziliens lakókörnyezetekbe, a finanszírozáshoz való hozzáférésbe és a munkahelyteremtésbe történő beruházásokat. Az EU megerősíti a CEB-vel folytatott stratégiai együttműködést, és e célból a Bizottság 2026-ban javaslatot fogadott el arra vonatkozóan, hogy az EU váljon a CEB részvényesévé. Az Európai Bizottság és a CEB arra fog törekedni, hogy **2027-ig közös együttműködési keretet hozzon létre a szegénység és a társadalmi kirekesztés EU-ban történő kezelésére irányuló beruházások megerősítése érdekében.**

Nyomon követés

A szegénység és a társadalmi kirekesztődés EU-ban alkalmazott mérése azok többdimenziós és rendszerszintű jellegét figyelembe véve történik. A szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kiemelt uniós mutatója (AROPE) három dimenziót vizsgál⁽⁵⁰⁾: jövedelmi szegénység, az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiánya⁽⁵¹⁾, valamint az alacsony munkaintenzitás.

A Bizottság továbbra is nyomon fogja követni a 2030-ra kitűzött uniós cél megvalósítása terén elért eredményeket. A szegénység elleni küzdelem adatvezérelt, tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatalt igényel, amelyet összehasonlítható, magas színvonalú mutatók támasztanak alá. A változások gyors üteme – amelyet a megélhetési költségek tovább súlyosbítanak –, valamint a munkaerőpiacon és a munkaerőben bekövetkezett jelentős változások miatt jobb előrejelzésre, valamint szilárdabb, gyorsabban elérhető bizonyítékokra van szükség. A Bizottság ezért javítani fogja a szegénység nyomon követését, és **a megfizethetőség elemei által a szegénységre gyakorolt hatások mérésére szolgáló új mutatókat fog előterjeszteni, hogy azokról 2028-ig megállapodás születhessen,** továbbá szilárd alapot határoz meg a 2050-re kitűzött cél elérése felé tett előrehaladás nyomon követéséhez. A cél a szegénységgel kapcsolatos adatok időszerűségének és átfogó jellegének – többek között az anyagi nélkülözés mérésének kiegészítése és uniós szintű szabványosítása révén történő – javítása, valamint mind a megfizethetőség, mind a súlyos szegénység mérésére szolgáló egyéb megközelítések feltárása, továbbá a területi egyenlőtlenségek részletesebb mutatóinak kidolgozása. Amennyiben megállapodás születik a Foglalkoztatási, Szociálpolitikai, Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Tanáccsal (EPSCO) és annak tanácsadó bizottságaival, mindez a szociális eredménytábla kapcsolódó mutatóinak a társadalmi konvergenciával kapcsolatos keret vonatkozó elemzésének megerősítése céljából végzett felülvizsgálatához is vezethet. Ezek az új mutatók tükrözni fogják a szegénység különböző dimenzióit, valamint a megfizethetőséget, például a tisztességes életkörülményekhez elengedhetlen

⁽⁵⁰⁾ A szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának nyomon követésére szolgáló kiemelt uniós mutató három dimenziót vizsgál: relatív jövedelmi szegénység (a teljes rendelkezésre álló jövedelem nem éri el a nemzeti medián 60 %-át); súlyos anyagi és szociális nélkülözés (az érintettek nem engedhetik meg maguknak a méltóságteljes élethez nélkülözhetetlen alapvető árukat és szolgáltatásokat); valamint nagyon alacsony munkaintenzitás (az érintettek összesített munkaidője nem éri el a kombinált teljes munkaidős potenciáljuk 20 %-át).

⁽⁵¹⁾ Ez a népesség azon hányadát jelenti, amely a nélkülözésnek a „Szegénység az EU-ban – fő tendenciák és szakpolitikák” című bizottsági szolgálati munkadokumentumban (SWD (2026) 770) ismertetett 13 eleme közül legalább 7 esetében kényszerű hiányt szenved.

alapvető árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést, továbbá a vásárlóerőt, a vagyont és az adósságot.

A Bizottság készen áll arra, hogy támogassa a **szociális védelemmel foglalkozó bizottságot** és adott esetben a Foglalkoztatási Bizottságot abban, hogy nyomon követhessék a stratégiát, valamint hogy a tagállamok közötti és a Bizottsággal folytatott eszmecsere fórumaként szolgálhassanak, szem előtt tartva ugyanakkor a szükségtelen adminisztratív terhek elkerülését.

Az e stratégiát kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum áttekinti az EU-ban a szegénység elleni küzdelem terén a 2050-re kitűzött cél tekintetében elért eredményeket⁽⁵²⁾. A szociális védelemmel foglalkozó bizottsággal folytatott további közös munka kiterjed majd a tagállamok szociális védelmi rendszerei kapcsán a potenciális sokkhatásokkal szembeni rezilienciát vizsgáló stressztesztelésre.

Globális erőfeszítések

Globális szinten az uniós fellépés rávilágít arra, hogy a szegénység világszintű kezelése létfontosságú a közös jólét, a globális biztonság és stabilitás szempontjából. Az EU hosszú ideje globális vezető szerepet tölt be a szegénység valamennyi formájának felszámolására irányuló 1. fenntartható fejlődési cél előmozdításában. Ezt a kötelezettségvállalást tükrözi az e fenntartható fejlődési célra közvetlenül elkülönített több mint 26,6 milliárd EUR, valamint az uniós finanszírozású hivatalos fejlesztési támogatás (ODA) kiterjesztett hatóköre, amelynek keretében valamennyi fenntartható fejlődési cél elősegíti a szegénység csökkentését. A Bizottság továbbra is együtt fog működni az ENSZ-szel a fenntartható fejlődési célok végrehajtása érdekében.

Az EU bővítési folyamata kulcsfontosságú ahhoz, hogy a tagjelölt és potenciális tagjelölt országokban az uniós tagságra való felkészülés során felgyorsuljon a társadalmi befogadás, a foglalkoztatás és a szegénység csökkentése. Ezenkívül a tagjelölt és potenciális tagjelölt országokban az EU szegénység csökkentésére irányuló kötelezettségvállalását úgy kell értelmezni, mint az ezen országok társadalmába, jövőbeli integrációjába és a belső piac versenyképességébe való stratégiai befektetést. Az uniós támogatást elsősorban az Előcsatlakozási Támogatási Eszközön keresztül folyósítják, és a Nyugat-Balkánra, Moldovára és Ukrajnára vonatkozó reformprogram célzott intézkedéseket tartalmaz.

4. KÖVETKEZTETÉS

A szegénység megelőzésére és leküzdésére irányuló fellépés minden eddiginél sürgetőbb feladat. Óriási kihívás áll előttünk. Céltudatos, határozott és összehangolt fellépésre van szükség a szegénységben élők védelme és annak megakadályozása érdekében, hogy mások elszegényedjenek az emelkedő megélhetési költségek és súlyosbodó nehézségek következtében. Ez azt jelenti, hogy **mindenki számára biztosítani kell a méltóságteljes élet lehetőségét**, a minőségi munkahelyekhez való hozzáférést, a megfizethető lakhatást, valamint a minőségi és megfizethető alapvető árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Mindenki számára lehetővé kell tenni továbbá, hogy éljen a zöld és digitális átállásban rejlő lehetőségekkel; emellett küzdeni kell

⁽⁵²⁾ Bizottsági szolgálati munkadokumentum: Szegénység az EU-ban – főbb tendenciák és szakpolitikák, SWD (2026) 770.

a megkülönböztetés és a megbélyegzés ellen, hogy senki ne maradjon ki a társadalmi és a gazdasági integrációból.

Ez a stratégia kijelöli az irányvonalat a 2030-ra kitűzött uniós szegénységcsökkentési cél elérése, valamint a szegénység 2050-ig történő felszámolása felé. Emellett olyan uniós eszközöket javasol, amelyek támogatják a tagállamokat és az érdekelt feleket erőfeszítéseik fokozásában és az összehangolt módon történő közös előrelépésben. Határozott törekvés kell a szegénység elleni hatékony küzdelemhez, valamint annak eléréséhez, hogy az EU-ban élni egyet jelentsen a méltóságteljes élettel. Az EU-nak minden szinten fel kell gyorsítania és egyesítenie kell az állami és magánszereplők erőfeszítéseit, és a civil társadalom és a szegénységben élők széles körű bevonásával koherens stratégiát kell megvalósítania. Csak így javíthatunk a jelenlegi helyzeten és léphetünk a jobb jövőhöz vezető útra, megtörve a szegénység és a hátrányos helyzet átörökítését, valamint 2050-ig megvalósítva a szegénység nélküli EU-t.

Melléklet: A szegénység elleni stratégiában szereplő új kezdeményezések jegyzéke

Kezdeményezés	Dátum
1. A SZEGÉNYSEG MINDEN KORCSOPORTRA KITERJEDŐ KEZELÉSÉRE IRÁNYULÓ INTÉZKEDÉSEK	
„A gyermekszegénység ördögi körének megtörése – az európai gyermekgarancia megerősítése” című közlemény	A szegénység elleni uniós stratégiával együtt
Az európai szociális partnerekkel folytatott konzultáció első szakaszának elindítása, amelynek keretében a Bizottság kikéri véleményüket a munkaerőpiacról kiszorult személyek aktivizálására, valamint a nők és a férfiak közötti munkaerőpiaci esélyegyenlőség támogatására irányuló uniós fellépés lehetséges irányáról	2026
A Bizottság tényeken alapuló szakpolitikai iránymutatást tartalmazó, a dolgozói szegénység Európai Unióban történő megelőzésére és leküzdésére irányuló ajánlása, amelyet a tagállamokkal folytatott célzott strukturált megbeszélések követnek	2027
Jelentés a minimálbérekről szóló irányelv végrehajtásáról, amelyet egymástól való tanulási tevékenységek követnek	2026 és az azt követő időszak
Az ellátások igénybevétele elmaradásának kezelését segítő bevált gyakorlatok gyűjteménye	2027
Magas szintű eszmecsere a méltóságteljes időskorra vonatkozó integrált szakpolitikákról	2027
2. A SZEGÉNYSEGÉT SÚLYOSBÍTÓ HORIZONTÁLIS KIHÍVÁSOK KEZELÉSÉRE IRÁNYULÓ INTÉZKEDÉSEK	
A lakhatásból való kirekesztettség elleni küzdelemről szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslat	A szegénység elleni uniós stratégiával együtt
A szociális védelemmel foglalkozó bizottság önkéntes uniós minőségi keretének aktualizálása	A szociális védelemmel foglalkozó bizottsággal egyetértésben
A Bizottság alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférésről szóló 2023. évi jelentésének aktualizálása	2027
A szolgáltatásokhoz való könnyebb és integrált hozzáférésről szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslat	2027
3. AZ IRÁNYÍTÁS ÉS A FINANSZÍROZÁS MEGERŐSÍTÉSE, VALAMINT A NYOMON KÖVETÉS JAVÍTÁSA A SZEGÉNYSEG VISSZASZORÍTÁSA ÉS MEGELŐZÉSE ÉRDEKÉBEN	
A szegénység elleni hatékony politikák elvei	A szegénység elleni uniós stratégiával együtt

Együttműködési megállapodás megkötése az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal, valamint közös cselekvési terv a Régiók Bizottságával a szegénység elleni küzdelmet támogató intézkedésekről	2026
A társadalmi befogadásért járó uniós díj	Elindítás 2027-ben
Szegénység elleni koalíció a magánszektoral és a jótékonyági szervezetekkel	Elindítás 2026-ban
Strukturált párbeszéd a szegénységben élőkkel	Elindítás 2027-ben
Új szegénységi mutatók	2028